DIREKTYVOS

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO DIREKTYVA (ES) 2021/1927

2021 m. lapkričio 5 d.

kuria dėl hibridinių kviečių sėklų, išaugintų taikant citoplazminį vyriškąjį sterilumo metodą, reikalavimų iš dalies keičiami Tarybos direktyvos 66/402/EEB I ir II priedai

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 1966 m. birželio 14 d. Tarybos direktyvą 66/402/EEB dėl prekybos javų sėkla ([1]), ypač į jos 21b straipsnį,

kadangi:

(1) Direktyvoje 66/402/EEB nustatytos javų sėklų auginimo ir prekybos Sąjungoje taisyklės. Toje direktyvoje numatyti tik šie hibridinių kviečių sėklų auginimo būdai – tiesioginis kryžminimas ir cheminis hibridizavimas;

(2) tačiau pastaraisiais metais visame pasaulyje buvo pripažintas citoplazminis vyriškasis sterilumas (toliau – CVS) kaip selekcijos metodas hibridinių veislių javų sėkloms auginti. Miežiams jau taikomos atitinkamos su CVS auginimo metodu susijusios taisyklės, nes hibridinės sėklos praktiškai pradėtos auginti taikant CVS prieš kelerius metus;

(3) miežiai ir kviečiai yra savidulkiai ir auginami juos sumaišant. Atsižvelgiant į techninius miežių ir kviečių hibridinių sėklų auginimo panašumus ir į hibridinių sėklų vartotojų poreikius, tikslinga nustatyti hibridinių kviečių sėklų reikalavimus, kurie būtų panašūs į taikomus hibridinėms miežių sėkloms. Patirtis parodė, kad taikant konkrečią tokių hibridinių kviečių kaip *Triticum aestivum* subsp. *aestivum*, *Triticum turgidum* subsp. *durum*, *Triticum aestivum* subsp. *spelta* mišinių auginimo lauke sistemą ir atsižvelgiant į su oro sąlygomis susijusią riziką augalų žydėjimo metu tuo atveju, kai taikomas CVS metodas, veislės grynumo standartą reikėtų sumažinti iki 85 % – taip būtų užtikrinamas stabilus sėklų auginimas ne tokiomis palankiomis oro sąlygomis. Todėl tikslinga hibridinių kviečių sėkloms, auginamoms taikant CVS metodą, nustatyti mažesnį nei kitoms hibridinėms sėkloms taikomą veislės grynumo lygį;

(4) patirtis, įgyta auginant kitas hibridines sėklas, kai taikomas CVS metodas, parodė, kad prieš pradedant taikyti naują auginimo sistemą svarbu patikrinti galiojančius techninius reikalavimus. Todėl tam, kad selekcininkai galėtų pritaikyti hibridinių kviečių auginimą juos maišant, reikalavimai veislėms turėtų būti taikomi laikinai iki 2029 m. rugpjūčio 31 d. Tai būtina, siekiant kuo labiau sumažinti bet kokią su šia auginimo sistema susijusią riziką ir parūpinti ūkininkams naujos rūšies kviečių veislių. Tas laikotarpis turėtų būti pakankamai ilgas, kad selekcininkai ir sertifikavimo institucijos galėtų įgyti reikiamų žinių, kad galėtų taikyti hibridinių kviečių sėklų auginimo techninius reikalavimus, ir tuos reikalavimus peržiūrėti;

(5) kad Komisija ir valstybės narės galėtų gauti pakankamai žinių apie CVS taikymą ir kad būtų galima peržiūrėti atitinkamas taisykles, atsakinga sertifikavimo institucija turėtų kasmet iki 2030 m. vasario 28 d. Komisijai ir kitoms valstybėms narėms pranešti praėjusių metų rezultatus: išaugintų hibridinių sėklų kiekį ir sėklų partijų, kurios buvo atmestos dėl nepakankamų kokybės parametrų, procentinę dalį;

([1]) OL 125, 1966 7 11, p. 2309.

(6) todėl Direktyvos 66/402/EEB I ir II priedai turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeisti;

(7) šioje direktyvoje nustatytos priemonės atitinka Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatinio komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyvos 66/402/EEB pakeitimai

Direktyvos 66/402/EEB I ir II priedai iš dalies keičiami pagal šios direktyvos priedą.

2 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės ne vėliau kaip 2022 m. rugpjūčio 31 d. priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Tas nuostatas jos taiko nuo 2022 m. rugsėjo 1 d. iki 2029 m. rugpjūčio 31 d.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

3 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2021 m. lapkričio 5 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

PRIEDAS

Direktyvos 66/402/EEB I ir II priedai iš dalies keičiami taip:

1) I priedas iš dalies keičiamas taip:

a) 5 punkto pirmas sakinys pakeičiamas taip:

„Auginant *Avena nuda, Avena sativa, Avena strigosa, Oryza sativa* ir savidulkių *xTriticosecale* hibridų sertifikuotą sėklą ir auginant *Hordeum vulgare, Triticum aestivum* subsp. *aestivum, Triticum aestivum* subsp. *spelta, Triticum turgidum* subsp. *durum* sertifikuotą sėklą, netaikant citoplazminio vyriškojo sterilumo (CVS) metodo:“;

b) tarp 5a ir 6 punkto įterpiamas šis punktas:

„5b Auginant *Triticum aestivum* subsp. *aestivum, Triticum aestivum* subsp. *spelta, Triticum turgidum* subsp. *durum* hibridų elitinę ir sertifikuotą sėklą, taikant CVS metodą:

a) pasėliai atitinka šiuos standartus dėl atstumo nuo kaimynystėje esančių žiedadulkių šaltinių, kurio nesilaikant gali įvykti nepageidaujamas pašalinis apdulkinimas:

Pasėliai	Mažiausias atstumas
CVS moteriškojo komponento auginant elitinę sėklą	300 m
Auginant sertifikuotą sėklą	25 m

b) pasėlių komponentai turi pakankamus veislės tapatumo ir grynumo požymius.

Visų pirma pasėliai atitinka šiuos standartus:

i) augalų, aiškiai neatitinkančių tipo požymių, skaičiaus procentinė dalis neviršija:

— auginant elitinę sėklą – 0,1 % veislės palaikytojo ir vaisingumo atkuriamosios linijos ir 0,3 % CVS moteriškojo komponento;

— auginant sertifikuotą sėklą – 0,3 % vaisingumo atkuriamosios linijos ir 0,6 % CVS moteriškojo komponento ir 1 %, jei CVS moteriškasis komponentas yra paprastas hibridas;

ii) moteriškojo komponento vyriškasis sterilumas yra ne mažesnis kaip:

— 99,7 % auginant elitinę sėklą;

— 99 % auginant sertifikuotą sėklą;

iii) atitiktis i) ir ii) punktų reikalavimams tiriama atliekant oficialią antrinę kontrolę;

c) sertifikuota sėkla gali būti auginama maišant moteriškąjį vyriškojo sterilumo komponentą su vyriškuoju komponentu, kuris atkuria vaisingumą.

Atsakinga sertifikavimo institucija kasmet iki vasario 28 d. Komisijai ir kitoms valstybėms narėms praneša praėjusių metų rezultatus: išaugintų hibridinių sėklų kiekį, pasėlio aprobavimo atitiktį atitinkamiems reikalavimams, sėklų partijų, kurios buvo atmestos dėl nepakankamų kokybės parametrų, procentinę dalį ir bet kokią kitą atmetimą pagrindžiančią informaciją. Ši prievolė pranešti taikoma iki 2030 m. vasario 28 d.“;

2) II priedo 1 punktas iš dalies keičiamas taip:

a) C skirsnis pakeičiamas taip:

„C. ***Avena nuda, Avena sativa, Avena strigosa, Hordeum vulgare, Oryza sativa, Triticum aestivum* subsp. *aestivum, Triticum aestivum* subsp. *spelta, Triticum turgidum* subsp. *durum* ir savidulkių *xTriticosecale* hibridai**

Sertifikuotos sėklos kategorijai priskiriamos sėklos mažiausias veislės grynumas turi būti 90 %.

Jei *Hordeum vulgare, Triticum aestivum* subsp. *aestivum, Triticum aestivum* subsp. *spelta, Triticum turgidum* subsp. *durum* auginamos taikant CVS, mažiausias veislės grynumas turi būti 85 %. Priemaišų, išskyrus veislės palaikytojo, dalis neturi viršyti 2 %.

Mažiausias veislės grynumas tikrinamas atliekant atitinkamos mėginių dalies oficialią antrinę kontrolę.

Atsakinga sertifikavimo institucija kasmet iki vasario 28 d. Komisijai ir kitoms valstybėms narėms praneša praėjusių metų rezultatus: išaugintų *Triticum aestivum* subsp. *aestivum, Triticum aestivum* subsp. *spelta* ir *Triticum turgidum* subsp. *durum* hibridinių sėklų kiekį, sėklų partijų, kurios buvo atmestos dėl nepakankamų kokybės parametrų, procentinę dalį, antrinės kontrolės rezultatus ir bet kokią kitą atmetimą pagrindžiančią informaciją. Ši prievolė pranešti taikoma iki 2030 m. vasario 28 d.“;

b) E skirsnio antraštė pakeičiama taip:

„E. *Secale cereale* hibridai ir taikant CVS auginami *Hordeum vulgare, Triticum aestivum* subsp. *aestivum, Triticum aestivum* subsp. *spelta, Triticum turgidum* subsp. *durum* hibridai“.